GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA

VOL. II

Florida • Georgia • Hawaii • Idaho • Illinois • Indiana • Iowa • Kansas

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. II

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 04

Florida, Georgia, Hawaï, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas. De tweede etappe van de Amerikaanse oversteek; de gedeelde Arctische proloog staat hier volledig, ingeklapt voor wie de reeks op volgorde leest.

Hoofdstuk nul — gedeelde opening

Dit openingshoofdstuk is gemeenschappelijk voor alle zes delen vanWomen of the United States. Het wordt hier volledig weergegeven en is ingeklapt, zodat de reeks zonder herhaling op volgorde gelezen kan worden.

HOOFDSTUK NUL

Hier is de wereld geen gebied: ze is een grens. De Noordpool verwelkomt niet, vergeeft niet, laat geen ruimte voor fouten. Het wit heerst als een absolute macht, stil en zonder geheugen. Temperatuur is geen meteorologisch gegeven: ze is een roofdier. De nacht duurt maanden, verplettert gedachten, vervormt de contouren van mensen, slokt hun wil op.

De gemeenschappen zijn weinig talrijk, klein en gesloten. Inuit, Yupik, Arctische volken leven waar niemand zou kiezen te blijven. Hier is ieder individu onmisbaar voor het overleven van de groep. Ben je niet nuttig, dan word je een last. En wie een last wordt, verdwijnt in de stilte, in de sneeuw, in de logica van een omgeving die geen concessies doet.

De wetenschappelijke bases voegen er een ander soort kou aan toe: die van de hiërarchieën. Hier is een vrouw een zeldzame aanwezigheid, een afwijking die zich moet aanpassen of bezwijken.

Op deze plek bestaat het begrip “verdwijning” niet. Er is alleen het wit dat alles uitwist.

Inuit- en Yupikvrouwen

Het Arctische meisje wordt niet verwend: ze wordt voorbereid. Ze leert al vroeg de kou, de duisternis en de honger te weerstaan. Ze moet nuttig worden voor de clan, want hier is identiteit niet persoonlijk. Ze is functioneel. De vrouw draagt de last van gezin en gemeenschap: voedsel, vuur, kinderen, huiden, zorg. Niemand praat over rechten. Niemand praat over kwetsbaarheid. Depressie bestaat, maar ze heeft geen naam. Geweld bestaat, maar het heeft geen getuigen.

Vrouw van de wetenschappelijke bases

Opgeleid, bekwaam, gewend aan discipline. Ze komt als onderzoekster, technica en arts. Ze ontdekt al snel dat de Noordpool geen diploma’s erkent. Hier telt alleen mentale hardheid. Mannelijke hiërarchieën overheersen haar, en elk teken van zwakte wordt als zwakte uitgelegd. Het is een omgeving waarin kracht niet genoeg is: er is extreme zelfbeheersing nodig.

Westerse vrouw “van buiten”

Opgegroeid in vrijheid, komt ze aan in de overtuiging dat ze de kou kan overwinnen. Maar de plek breekt haar: eenzaamheid, piepkleine ruimtes, eindeloze stiltes. De bases zijn geen gemeenschappen, het zijn mechanismen. En een vrouw, binnen een mechanisme dat door mannen is ontworpen, moet vechten om niet te verdwijnen.

De reis naar de rand van de wereld

Mijn buurman, Antonio, die iedereen Nino noemde, praatte al jaren over de Noordkaap, de middernachtzon, de maanden zonder duisternis. Het was een droom die hij in zijn zak bewaarde, als iets onmogelijks. Op een ochtend in mei belde ik bij hem aan en zei alleen dit: “Pak je koffer. Over een uur ben ik terug. Over 30 dagen zijn we weer thuis.” Hij keek me aan, verrast, blij. Zijn vrouw vroeg bezorgd wat we van plan waren. “Een droom najagen”, antwoordde ik.

We stapten in de auto. Onze vrouwen keken ons aan alsof we gek waren. Maar deze reis was echt. Nino zat al vol vragen. “Waar gaan we heen? Hoeveel geld moet ik meenemen?” “Rustig maar”, zei ik tegen hem. “Over 54 uur zijn we er. Maar 5.000 km. We zitten in de nieuwe Range Rover. Geniet van de rit.”

Elke 300 km moest ik stoppen: hij, twaalf jaar ouder dan ik, had zijn eigen ritme. Ik had water en drinken; hij had koffie en lichamelijke behoeften. En hoe verder we kwamen, hoe meer hij over zijn leven vertelde. Dingen die ik nooit had geweten als die eindeloze weg er niet was geweest.

Twee mannen alleen in een auto die het altijd over vrouwen hebben. Hij had alleen zijn eigen vrouw gekend. Ik lachte. Ik stelde hem gerust: “Wij zijn net zo.”

Hij vroeg me hoe ik het volhield om bij mijn verstand te blijven terwijl ik 60 uur reed. Ik vertelde hem over Rusland, toen ik op mijn 22e 51 uur reed om een vrouw te ontmoeten die ik nog nooit had gezien. “Afstanden zijn geen grenzen”, zei ik tegen hem, “het zijn excuses. Ik heb er nooit gehad.”

De aankomst in het wit

We reden Noorwegen binnen. Een herberg langs de weg. Daar zouden we de auto achterlaten en per slee verdergaan.

De gids was ingepakt, ondoordringbaar. Toen ze haar bril afzette, ontdekte ik dat het een vrouw was. Een Noorse vrouw, zwijgzaam, direct, ijzig. Nino in het midden van de slee, zij voorop, ik met mijn 190 cm achteraan, als hekkensluiter.

Het was nog licht. Mijn horloge gaf de tijd aan, maar zei me niet of het nacht of ochtend was. Het was middernachtzon. We hadden de Noordkaap bereikt.

Nino huilde. Hij omhelsde me. Ik zei lachend tegen hem: “Pas op… straks denken de mensen nog dat we homo zijn.” We lachten, maar we stonden aan de rand van de wereld.

Toen kwam de vrieskou: –52 °C.

De toegang tot het echte Noordpoolgebied

Ze brachten ons naar een metalen container om ons om te kleden. Loodzware, gewatteerde pakken, gesloten met ingewikkelde ritsen.

Ik betaalde de gids. Nino werd ondergebracht in een iglo met een paar mannen; ik in een andere bij een gezin: een oude man, tussen de 70 en de 80, en drie vrouwen tussen de 30 en de 50.

Het was een gesloten wereld. Eenvoudig. Rauw.

De man hield zich afzijdig. De vrouwen hielden het tempo erin. En de wc was een heuveltje vijf meter van de iglo: de poep bevroor voordat hij de grond raakte. Mijn eerste plas werd een gele Arctische ster. Het was het Noorden dat me begroette.

De vrouw van middelbare leeftijd, Magi, sprak een beetje Engels. De rest waren gebaren, ogen, handen. De taal van de kou.

Toen ik niet zeker wist hoe ik het pak moest gebruiken, raakte zij, zonder erbij na te denken, mijn kruis aan om me een verborgen rits te wijzen. Er was geen kwade bedoeling, geen gêne: alleen functie. Overleven.

De drie dagen in de iglo

Ze brachten eten. Gerookte vis, rauwe vis, levertraan van kabeljauw, walvisbuik. En haaienballetjes. Er was geen keus. Er was geen alternatief. Het was wat de natuur geeft.

Toen dronk ik: een rode vloeistof. Ik dacht dat het wijn was. Het was gefilterd, gekookt, gezoet walvisbloed. Ik dronk het. Het gaf me een kracht die ik nooit eerder had gevoeld. Een oerenergie. Ik dacht dat het cocaïne was. Nee. Het was het Noorden dat het lichaam binnendrong.

De vrouwen keken naar me. De oude man ging op jacht. Ik rustte en dronk bloed. Drie dagen zonder telefoon, internet, computer, zonder Nino. Alleen ik en zij.

Er was geen nacht. Alleen licht, vuur, ijs en adem.

De drie vrouwen gingen liggen om te slapen. Ik zocht een plekje. De jongste stak haar arm op en gebaarde dat ik dichterbij moest komen. Ze barstten in lachen uit. Ik begreep het niet. Ze zeiden dat ik hun “Kerstmis” was.

Een manier om te zeggen dat ik was aanvaard.

Ik probeerde hun wat geld te geven als dank. Ze weigerden. Ze wilden alleen een omhelzing. En een paar woorden in het Calabrees om zich dichterbij te voelen.

Daar begreep ik de waarde van echte geschenken: die je niet kunt kopen of verkopen.

Het afscheid van de gids

Na drie dagen kwam de gids. Ze sprak een uur lang met de drie vrouwen. Ik stond buiten. Ik begreep niet wat ze zeiden. Het was mijn zaak niet. Het was hun taal, hun wereld, hun wet.

In de container, terwijl ik me uitkleedde, kwam de gids binnen. Nieuwsgierig. Direct. Noords. Ze omhelsde me stevig. Ze kuste me. Haar huid was zo wit als melk. Haar ogen waren zo blauw als de augustushemel.

Ze vroeg me haar mee te nemen. Ze zou alles hebben gedaan om uit die wereld weg te komen.

Ik glimlachte respectvol. Ik kon het niet. Ik mocht het niet.

Ik liet haar maar één belofte na: “Als je iets nodig hebt, schrijf me een brief. Ik zal je helpen.” Zelfs het geld weigerde ze. Ze was een mooie vrouw, maar eenzaam. Een eenzaamheid die je van ver niet ziet. Een eenzaamheid die de kou niet vergeeft.

De terugkeer naar huis

We gingen Nino ophalen. Hij was dolgelukkig. Hij wilde niet terug. Maar ik had een afspraak met zijn vrouw.

Hij vertelde iedereen over zijn drie dagen. Ik zweeg. Ik heb nooit iets gedeeld met de mensen. Alleen met het papier.

En zo, terwijl Nino terugkeerde naar zijn wereld, was ik al onderweg naar een andere. Een andere bestemming. Een andere ontmoeting.

Welkom.

Epiloog

Het Noorden neemt je niet: het verandert je. En het geeft je nooit

heel terug. Mannen komen naar de Noordpool op zoek naar licht, stilte, foto's, dromen. Vrouwen blijven om te overleven.

Mannen vertellen wat ze hebben gezien. Vrouwen zwijgen over wat ze hebben meegemaakt.

Mannen keren terug. Vrouwen blijven. Ze blijven in de kou, in huizen van sneeuw, in stiltes die niemand hoort. Ze blijven om gemeenschappen te steunen die hen niet eren. Ze blijven om kinderen, ouderen, vreemden te beschermen. Ze blijven onzichtbaar.

Ik heb van daar maar één herinnering meegenomen: een mooie, ongelooflijk mooie vrouw, maar alleen. Niet in romantische zin. In menselijke zin. In tragische zin.

Beschouwing

Het Noorden doodt het lichaam niet. Het doodt de aanwezigheid. En wat overblijft is wit: een plek waar vrouwen tegelijk leven en verdwijnen.

Daarom schrijf ik. Omdat extreme plekken hun eigen verhaal niet vertellen. En wie er doorheen reist, kan zich de luxe niet veroorloven te zwijgen.

Ik niet. Ik niet. Mijn land heeft me gebaard, en de rest van de wereld ontvangt me niet als gast, maar als familie.

Vanuit de absolute witheid van het Noorden daalde ik af in de absolute verwarring van de Verenigde Staten.

VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA

De onmogelijke opdracht

Achttien jaar werken voor een Amerikaans bedrijf geeft je iets wat geen ander bedrijf ter wereld je kan geven: een werkcultuur, procedures, een duidelijke missie en een systeem van waarden die geen theorie zijn — ze zijn dagelijkse praktijk. Ze leggen ze je niet uit; ze bouwen ze voor je. En ze doen het zonder je toestemming te vragen.

Ik zat op het kantoor in New York toen me een baan werd aangeboden die ik me nooit had voorgesteld. Geen promotie. Geen overplaatsing. Een experiment.

Een vertrouwelijk programma, opgezet om een model van menselijke relaties binnen de Verenigde Staten te valideren. Ze hadden geen managers, psychologen of trainers gekozen. Ze hadden mensen gekozen met een bepaald soort ervaring uit de echte wereld. En mijn naam kwam naar boven — ook al zat ik al achttien jaar in de verkoop. Ze keken niet naar de functie: ze keken naar de geest.

De test was eenvoudig uit te leggen en buitengewoon moeilijk te voltooien:

de 50 Amerikaanse staten bezoeken in één jaar, waarbij ik zelf de steden koos en in elke stad minstens een week bleef.

De laatste twee weken zouden een verplichte vakantie zijn. Zij zouden alle kosten dragen. Ik hoefde alleen te leven, te observeren, te begrijpen en elke maandag een verslag in te leveren. Een menselijk, droog, nauwkeurig verslag.

Ik tekende het contract. Ik liet het thuis weten. Ze vroegen niets. Ze wilden alleen weten of de maandelijkse bevoorrading was aangekomen. Ik stond op het punt een jaar Amerika tegemoet te gaan. Zij, zoals altijd, gingen de volgende maand tegemoet.

Voor de zekerheid werd mijn salaris rechtstreeks op mijn bankrekening in Italië gestort. Het was een beleefde manier om me te zeggen: “Doe niets doms. Leef met wat je hebt. Eens kijken wie je echt bent.”

Pas vijftien jaar later kreeg ik toegang tot mijn oorspronkelijke verslagen, de analyses en het materiaal dat ze over mij hadden verzameld. Daaruit is dit boek geboren. Ik kreeg toestemming om het te publiceren, op één voorwaarde: nooit het bedrijf noemen dat de opdracht gaf.

Het doet er niet toe. Dit verhaal gaat niet over logo’s. Het gaat over een man in een land dat onmogelijk te begrijpen is als je het niet zelf meemaakt.

Begin ik bij het verste punt?

De logische keuze was te beginnen aan de randen, niet in het midden. Om twee eenvoudige redenen:

1. Ik kwam vers uit het experiment: grote helderheid, maximale aandacht.

2. Door bij het uiterste te beginnen kon ik de koers bijstellen en de reis netjes afronden.

Ik hoefde niet in Boston of Chicago te beginnen. Ik moest bij een grens beginnen. Bij een plek die alleen op papier Amerika was.

Ik koos Juneau, de hoofdstad van Alaska. Geïsoleerd. Alleen bereikbaar per boot of vliegtuig. Een stad die van niemand is. De

perfecte plek om te beginnen.

Middelen optimaliseren

Voor mijn vertrek deed ik wat een Amerikaan het meest respecteert: ik organiseerde me als een professional, niet als een toerist.

Ik belde drie van de populairste luchtvaartmaatschappijen, die met de grootste binnenlandse netwerken. In minder dan een uur kocht ik een boekje met vijftig binnenlandse vluchten met 60% korting.

Geen tijdslimieten. Geen daglimieten. Geen beperkingen. Maar één voorwaarde: ze binnen een jaar gebruiken.

Hetzelfde deed ik met hotelketens, Uber Taxi's en autoverhuurbedrijven, en daarna maakte ik een behoorlijk schema van de etappes, de werkwijzen, maar niet van de tijden.

Ik was klaar.

Het was mijn eerste echte succes. Het eerste teken dat ik wist hoe ik me moest bewegen. Amerika beloont wie handelt, niet wie wacht.

Toen het bedrijf de transactie zag, deed het wat een Amerikaanse cultuur altijd doet: het controleerde de betrouwbaarheid.

Was ik in staat een jaar van voortdurende verplaatsingen aan te kunnen? Was ik in staat om te gaan met onvoorziene gebeurtenissen, afstanden en noodgevallen? Was ik zelfstandig?

Daarom regelde ik voor mijn vertrek nog een cruciaal detail:

Ik zorgde ervoor dat ik op mijn creditcard een maandelijkse kredietlimiet had van minstens $ 100.000.

Het was niet bedoeld om uit te geven. Het was bedoeld om te laten zien dat ik het kon beheren. Amerikanen denken zo: als je geen autonomie hebt, heb je geen vrijheid. En als je geen vrijheid hebt, kun je niet worden beoordeeld.

Vanaf dat moment was het programma geen opdracht meer. Het was een missie.

EN NU GAAN WE ECHT OP REIS

Alaska hoort alleen geografisch bij de Verenigde Staten. Het is een andere wereld.

Het is de plek waar vrouwen spoorloos verdwijnen. Waar een aangifte nooit haar bestemming bereikt. Waar steden niet meer zijn dan beschaafde eilanden midden in een woest continent.

Juneau was mijn eerste test: een hoofdstad zonder wegen die haar met de rest van het land verbinden. Een stuk Amerika dat niet als Amerika voelt.

Hier begon ik iets te begrijpen: de reis zou niet geografisch zijn. Ze zou menselijk zijn.

BLOK 1 (Deel I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – Californië – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Deel II)

Hawaï – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Deel III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

BLOK 4 (Deel IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Deel V)

Noord-Carolina – Noord-Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – Zuid-Carolina

BLOK 6 (Deel VI)

Zuid-Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West-Virginia – Wisconsin – Wyoming

FLORIDA

Florida is een levende paradox.

Het is de staat die de wereld ziet als vakantiebestemming: stranden, zon, pretparken, palmbomen, cocktails, warme zeeën, Miami, Orlando, Tampa. Overal kleuren. Een voortdurende schijn van geluk.

Maar wie er woont, weet dat Florida ook dit is: – chronische armoede – onbetaalbare huren – diepe ongelijkheid – roofzuchtig toerisme – terugkerende stormen – seizoenswerk – kwetsbare gemeenschappen – extreem veel huiselijk geweld – ouderen die aan de kant zijn gezet.

Het is een staat met twee gezichten: de ansichtkaart voor de toerist en de werkelijkheid voor de vrouwen die hem overeind houden. In

Florida wordt er weinig gesproken over de afwezigheid van vrouwen. Ze verstopt zich onder het zand, de zee en de verplichte glimlachen. Maar ze is er duidelijk, elke dag.

De welvarende vrouw verdwijnt door sociale overbelasting, eeuwige onzekerheid, ontoereikende voorzieningen, onzichtbare rollen die de economie draaiende houden zonder erkenning.

Het is een operationele verdwijning, geen symbolische.

De verzorgster van ouderen – 52 jaar oud

Florida is het bejaardentehuis van Amerika. Miljoenen senioren wonen hier, velen zonder familie, anderen met ernstige gezondheidsproblemen.

Het zijn niet de instellingen die hen dragen: het zijn de vrouwen.

Zij is verzorgster, gezondheidsassistente en medewerkster in een verpleeghuis. Ze werkt vaak onder moeilijke omstandigheden: lange diensten, lage lonen, lastige patiënten, particuliere instellingen die op alles bezuinigen, en enorme verantwoordelijkheden.

Zij moet lichamen tillen, medicijnen toedienen, schoonmaken, wassen, luisteren, kalmeren, vasthouden.

Ze heeft geen tijd voor zichzelf. Ze heeft geen geld om opzij te zetten. Haar leven draait om de kwetsbaarheid van anderen.

Haar afwezigheid is fysiek: er is geen dag die echt van haar is.

Als zij er niet is, vervangt niemand haar. Het systeem kan zich zonder haar niet staande houden, maar doet alsof het dat wel kan.

De serveerster in de toeristische zone – 26 jaar oud

Florida leeft van het toerisme. Het toerisme leeft van vrouwen.

Ze werkt in restaurants, hotels, bars, resorts, pretparken, casino's, strandclubs. Ze heeft geen rooster: ze heeft diensten. Ze heeft geen stabiliteit: ze heeft seizoenen. Ze heeft geen carrière: ze overleeft alleen.

Haar leven bestaat uit: – verplichte glimlachen – voortdurende verzoeken – fooien die over de maand beslissen – arrogante klanten – managers die haar in een minuut vervangen – voortdurende emotionele arbeid.

's Nachts is ze laat klaar, moe. De volgende ochtend begint ze opnieuw.

Haar afwezigheid is moreel: voor toeristen bestaat ze niet. Ze is een dienst, geen persoon.

Ze ziet elke dag de zee, maar die is niet voor haar.

De immigrantenvrouw uit het binnenland – 31

jaar

Ver van de stranden en de moderne steden ligt het echte Florida: velden, kassen, kleine, arme dorpen, handarbeid.

De immigrantenvrouw – vaak Latijns-Amerikaans of Haïtiaans – draagt alles wat de staat niet wil laten zien: – huizen schoonmaken – landbouw – voedselverpakking – slecht betaalde diensten – informeel oppassen – nachtdiensten in motels. Ze zijn bang voor de autoriteiten, leven van weinig en sturen geld naar huis. Velen zijn alleen, anderen hebben kleine kinderen die ze in harde wijken moeten opvoeden.

Haar afwezigheid is zowel economisch als taalkundig: ze spreekt slecht Engels, ze weet niet hoe ze om hulp moet vragen, ze heeft geen echte rechten. Het systeem gebruikt haar. En wanneer ze niet meer nodig is, laat het haar vallen.

Zij is de vrouw die Florida schoonhoudt zonder dat Florida erkent dat ze bestaat.

De vrouw die met de storm leeft – 37 jaar

oud

Florida leeft onder de voortdurende dreiging van orkanen. Elk seizoen brengt angst: voorbereiden, dichttimmeren, wachten, hopen.

Wanneer de storm toeslaat, wie beschermt dan het huis, de kinderen, de papieren, het beetje dat we hebben? Altijd zij.

Veel vrouwen wonen in: – stacaravans – oude appartementen – riskante kustgebieden – achterstandswijken.

Elke orkaan betekent: evacuatie, verlies van werk, het water van de vloer dweilen, redden wat er nog over is.

En vaak betekent dat: het alleen doen.

Haar afwezigheid is ecologisch: de staat belooft bescherming, maar zij zijn het die het hardst getroffen worden, gedwongen in te storten en van nul opnieuw te beginnen. Bij elke storm verliezen ze iets wat niemand kan goedmaken: kracht, tijd, mentale stabiliteit.

Epiloog – Florida

Florida leeft in een voortdurend contrast: absoluut licht en absolute duisternis. Internationaal toerisme en lokale onzekerheid. Zichtbare rijkdom en structurele armoede.

Vrouwen verdwijnen hier niet van de ene dag op de andere. Ze teren langzaam weg, tussen diensten, hitte, orkanen, klanten, ouderen, kinderen, onzekere banen en de onbetaalbare kosten van levensonderhoud.

De afwezigheid van vrouwen in Florida is geen gebeurtenis. Het is een proces.

Een voortdurende onttrekking van energie, tijd, waardigheid en erkenning.

Het systeem overleeft dankzij hen, maar gedraagt zich alsof ze niet bestaan.

Beschouwing – Florida

Florida leert één eenvoudig ding: vrouwelijke afwezigheid kan kleurrijk zijn.

Er is niet de kou van Alaska, de geschiedenis van Alabama of de hardheid van Arizona nodig om een vrouw uit te wissen.

Soms is dit genoeg: – een toerist die niet ziet – een oudere die afhankelijk is – een werkgever die uitbuit – een orkaan die alles meeneemt – een salaris dat nooit genoeg is – een onmogelijke huur – een cultuur die onzichtbaar werk niet erkent. Florida is de plek waar vrouwen in de zon werken, maar in de schaduw leven.

En daarom staat het in dit deel. Omdat het de waarheid laat zien: zelfs de gelukkigste plek ter wereld kan de wreedste zijn voor wie haar overeind houdt.

GEORGIA

Georgia is een tweeledige staat: modern aan de oppervlakte, oud in het hart.

Atlanta beweegt snel: technologie, luchthavens, muziek, universiteiten, zwart ondernemerschap, nationale politiek. De rest van de staat staat echter stil: platteland, voedingsindustrie, religie, conservatisme, vaste armoede.

Het is een gebied dat de geschiedenis van de burgerrechten heeft geschreven, maar veel van zijn vrouwen heeft achtergelaten.

Georgia wist vrouwen niet uit met zichtbaar geweld. Het wist ze uit met het gewicht van de traditie, met onwrikbare armoede, met gezinsverantwoordelijkheden die niet gedeeld worden, met zwaar, onderbetaald werk dat normaal lijkt.

Hier zijn vrouwen de pijler, de motor, het centrum. En juist daarom worden ze als vanzelfsprekend beschouwd, als vanzelfsprekend beschouwd, gebruikt, overbelast, genegeerd bij beslissingen.

Georgia is een staat die leeft op de schouders van vrouwen en zich gedraagt alsof die last natuurlijk is.

De vrouw van de voedingsindustrie – 30 jaar

Georgia is een van de hoofdsteden van de Amerikaanse kippen- en vleesindustrie. Enorme fabrieken, eindeloze productielijnen, zware diensten, koude ruimtes, voortdurend lawaai.

De vrouw die hier werkt, krijgt te maken met: – uitputtende herhaling – snijwonden, kneuzingen, chronische pijn – voortdurend toezicht – druk van de productietijden – kwetsbare contracten – lonen die nooit stijgen.

De voedingsindustrie stopt nooit: niet voor ziekte, niet voor zwangerschap, niet voor familieproblemen.

Als zij er niet is, wordt ze binnen een halfuur vervangen. Niemand vraagt waarom. Niemand kijkt naar wat ze op haar schouders draagt.

Haar afwezigheid is industrieel: teruggebracht tot een onderdeel van de machine. Een nummer dat moet functioneren. Geen leven dat begrepen moet worden.

De vrouw van de zwarte gemeenschappen – 48 jaar oud

In het zwarte Georgia zijn vrouwen alles: moeder, arbeidster, gids, spirituele steun, historisch geheugen.

Zij is het die de uitgebreide familie onderhoudt, die binnen en buiten het huis werkt, die de kinderen en vaak ook de kleinkinderen onderhoudt, die hele gemeenschappen bijeenhoudt wanneer de mannen verdwijnen door onzeker werk, ziekte, gevangenis of depressie.

Zij speelt een enorme rol, die nooit wordt erkend.

In Atlanta werkt ze in: – scholen– gezondheidszorg– kantoren– openbare diensten– vervoer– hulpverlening. Op het platteland van het Zuiden nog meer: – landbouw– winkels– kerken– ouderenzorg– informele steun aan gebroken gezinnen

Haar afwezigheid is sociaal: iedereen gebruikt haar, iedereen eist van haar, maar niemand zet haar in het centrum van de besluitvorming.

Zij is de vrouw die een heel volk draagt zonder ooit te mogen instorten.

De vrouw die leeft tussen geloof en controle –

44 jaar oud

Georgia is een van de meest religieuze staten van Amerika. De kerk is hier geen spiritualiteit: ze is sociale organisatie.

Voor veel vrouwen is het geloof hun enige ademruimte. Maar velen zitten gevangen in diezelfde structuur.

Strakke rollen: – toegewijde echtgenote– aanwezige moeder– respectabele vrouw– actief lid van de gemeenschap

Strenge regels: – geen zwakte tonen – de familie niet “bevlekken” – de man in het openbaar niet tegenspreken – niet afwijken van de traditionele rollen.

Voor veel vrouwen is religie een toevlucht. Voor anderen is het controle.

Haar afwezigheid is cultureel: ze kan niet echt uitdrukken wie ze is, omdat de gemeenschap haar een vooraf bepaald beeld oplegt. Ze glimlacht uit plicht, niet uit keuze.

De onzichtbare vrouw van de buitenwijken – 32 jaar oud

Buiten Atlanta vertraagt de tijd. Kleine steden, minimale voorzieningen, slechte scholen en bijna geen vervoer.

Vrouwen leiden hier een leven vol kleine problemen zonder oplossing: – lage lonen – stijgende huren – ontoereikende scholen – verre medische zorg – wijdverbreide verslavingen – gebrek aan kansen – lichamelijk of eentonig werk.

Ze werken in supermarkten, fastfoodrestaurants, magazijnen, schoonmaakbanen en buurtwinkels. Elke maand is er een

financiële strijd. Elk jaar lijkt hetzelfde.

Haar afwezigheid is territoriaal: ze leeft op een plek die niet verandert en die haar niet laat veranderen.

Ze zit niet opgesloten achter een gesloten deur, maar in een hele onbeweeglijke geografie.

Epiloog – Georgia

Georgia is een staat die vraagt dat je weet waar je moet kijken. Kijk je naar Atlanta, dan denk je moderniteit te zien. Kijk je naar het platteland van het Zuiden, dan zie je oude geschiedenis. Kijk je naar de industrieën, dan zie je het hardste deel van de economie. Kijk je naar de gemeenschappen, dan zie je ontbering vermomd als normaliteit.

Vrouwen verdwijnen hier niet plotseling. Ze slijten langzaam onder: – strakke tradities – zwaar werk – opgelegde rollen – zachte armoede – enorme verantwoordelijkheden – gemeenschappen die veel vragen en weinig geven.

De afwezigheid van vrouwen in Georgia is geen leegte. Het is een last.

Een last die vrouwen dragen zonder ooit te klagen, omdat niemand om hen heen hen eraan heeft gewend dat er naar hen geluisterd wordt.

Beschouwing – Georgia

Georgia toont een harde waarheid: er zijn staten waar vrouwen niet door trauma worden uitgewist, maar door gewoonte.

Het is normaal dat zij volhoudt. Het is normaal dat zij meer doet. Het is normaal dat zij overal is. Het is normaal dat zij niet instort.

Het is normaal dat zij glimlacht, zelfs als ze moe is.

En wanneer iets “normaal” wordt, wordt het niet meer gezien.

Georgia leert dat afwezigheid door de traditie zelf kan worden gebouwd: openlijk geweld is niet nodig, een sociale rol die decennialang is opgelegd is genoeg.

De vrouwen hier vragen niet om zichtbaarheid. Ze vragen alleen niet te worden opgebruikt door het systeem dat ze dragen.

En dat is genoeg om het in het hart van dit deel te plaatsen.

HAWAÏ

Hawaï is het elegantste bedrog van de Verenigde Staten.

Voor de wereld is het een paradijs: stranden, turquoise water, surfen, een perfect klimaat, ansichtkaarten, catalogustoerisme. Overal kleuren, schijnbare rust, spectaculaire natuur.

Maar het echte Hawaï is heel anders: – extreem onbetaalbare kosten van levensonderhoud – lage lonen – geconcentreerd grondbezit – toerisme dat hulpbronnen verslindt – gemarginaliseerde lokale gemeenschappen – uitgewiste of verkochte identiteit – armoede verstopt achter perfecte landschappen.

Vrouwen verdwijnen hier niet door zichtbaar geweld. Ze verdwijnen omdat ze leven in een land dat de wereld één beeld verkoopt en een ander verbergt voor wie erin woont.

Hun afwezigheid is tweeledig: – onzichtbaar in de cijfers van het toerisme – onzichtbaar in het Amerikaanse culturele verhaal.

Hawaï wist vrouwen niet uit met één klap. Het wist ze uit met traagheid. Met de economie. Met toerisme dat geen ruimte laat.

Met gestolen identiteiten.

De dame van de gastvrijheid – 34 jaar oud

Hawaï leeft van het toerisme. Receptionistes, serveersters, kamermeisjes, roomservice, spa's en toeristische activiteiten. Vrouwen zijn hier het hart van dit systeem.

Ze werkt in omgevingen die perfect lijken, maar in de praktijk betekenen: – een hoog tempo – lage lonen – voortdurende eisen – onmogelijke werktijden – managers die verplichte glimlachen eisen – klanten die haar vaak behandelen als "onderdeel van het pakket".

Ze leeft met twee blijvende problemen:

1. onaanvaardbare huren (velen delen een huis met 3-4 mensen)

2. buitensporige kosten van levensonderhoud (alles kost twee keer

zoveel als op het vasteland)

Het natuurlijke paradijs is overal om haar heen, maar haar leven is een dagelijkse race tegen de uitgaven.

Haar afwezigheid is economisch: ze werkt in een paradijs dat ze zich niet kan veroorloven.

De inheemse Hawaïaanse vrouw – 29 jaar oud

De inheemse vrouw is het hart van Hawaï en de meest benadeelde figuur.

De geschiedenis is duidelijk: kolonisatie, verlies van grond, opgelegde cultuur, invasief toerisme. Haar leven is een evenwicht tussen traditie, familie, werk en cultureel verzet.

Ze werkt vaak in essentiële sectoren: – scholen – gezondheidszorg – gemeenschapshulp – sociale programma's – traditionele landbouw – culturele initiatieven.

Zij speelt een enorme rol, maar wordt niet erkend. Haar cultuur wordt aan de wereld verkocht als folklore: dansen, muziek en symbolen omgevormd tot toeristisch vermaak.

Haar afwezigheid is cultureel: haar identiteit wordt getoond, maar niet gerespecteerd.

Ze is overal aanwezig als beeld, overal afwezig als stem.

De vrouw die gezinnen van meerdere

generaties draagt – 46 jaar In Hawaï zijn er veel gezinnen met meerdere generaties: niet uit traditie, maar uit economische noodzaak.

Drie generaties in hetzelfde huis, vaak klein: grootouders, ouders, kinderen, broers en zussen.

De vrouw is hier de ruggengraat van de structuur: – ze werkt – ze kookt – ze zorgt voor de kinderen – ze helpt de ouderen – ze is de brug tussen verschillende talen – ze houdt de rekeningen bij – ze lost problemen op zonder hulp.

Ze heeft buitengewoon weinig vrije tijd. Bijna geen persoonlijke ruimte. Een enorme emotionele last.

Haar afwezigheid is huiselijk: iedereen is van haar afhankelijk, maar niemand ziet haar zoals ze werkelijk is.

Het gezin is haar kracht en haar kooi.

De vrouw leeft tussen isolement en natuur – 32

jaar

Buiten Honolulu en de resorts ligt een gevarieerde archipel: afgelegen eilanden, kleine dorpen, geïsoleerde gemeenschappen.

Hier is het werk: – landbouw– visserij– onderhoud– kleine diensten– basisscholen– gemeenschapszorg.

De vrouw leidt een leven dat vanaf het Amerikaanse vasteland eenvoudig lijkt. Het is zwaar: beperkt vervoer, verre gezondheidszorg, bijna nul kansen, wijdverbreide verslavingen, torenhoge prijzen en een mentaal isolement dat normaal is.

Haar afwezigheid is geografisch: ze leeft buiten de kaarten van de macht en van de nationale verbeelding.

De natuur is schoonheid en eenzaamheid.

Epiloog – Hawaï

Hawaï is een plek waar alles dubbel is: schoonheid en zwoegen, rijkdom en armoede, beeld en werkelijkheid, toerisme en ontworteling.

Vrouwen worden hier niet uitgewist door het drama, maar door de economie. Door de geschiedenis. Door het binnendringende toerisme. Door de verpletterende kosten van levensonderhoud. Door het perfecte verhaal dat alles laat zien behalve hen.

De afwezigheid van vrouwen in Hawaï wordt veroorzaakt door: – gestolen identiteit – onderbetaald werk – verkochte cultuur – gezinnen die zwaar wegen – geen persoonlijke ruimte – een onzekere toekomst.

Hawaï lijkt licht. Dat is het niet.

Beschouwing – Hawaï

Elke staat toont een ander gezicht van de afwezigheid. In Hawaï heeft de afwezigheid de kleur van de zee, de vorm van het zand, de stem van de uitgebuite traditie.

Hier is de vrouw zichtbaar als beeld en onzichtbaar als persoon. Ze wordt gebruikt in de toeristische marketing, in de folklore die aan bezoekers wordt verkocht, in perfecte resortfoto's.

Maar haar echte leven is: – duur – vermoeiend – vol verantwoordelijkheden – vol compromissen – bijna zonder sociale groei.

Hawaï leert dat zelfs het paradijs gebouwd kan worden op de afwezigheid van wie er woont.

En daarom staat deze staat in het boek: niet als droomplek, maar als bewijs dat de wereld naar de oppervlakte kijkt en wie de werkelijkheid overeind houdt negeert.

IDAHO

Idaho is een staat die in de schaduw leeft. Het maakt geen lawaai, trekt geen aandacht en de rest van Amerika praat er bijna nooit over.

Het is bergen, landbouw, aardappelen, vee, kou, afstanden, stilte. Het is een land rijk aan natuur en arm aan kansen. Een staat waar de tijd langzaam gaat, en het leven van vrouwen nog langzamer.

Idaho wist vrouwen niet uit met spectaculair geweld. Het wist ze uit met eenzaamheid, strenge religie, gebrek aan voorzieningen, geografische afstand, verspreide armoede en een cultuur die het vanzelfsprekend vindt dat vrouwen alles bijeenhouden. De afwezigheid van vrouwen is hier een product van de geografie: de

ruimtes zijn enorm, de middelen zijn schaars, de gemeenschappen zijn gesloten.

De vrouw van de landbouw – 36 jaar oud

Idaho leeft van landbouw en veeteelt. Vrouwen zijn altijd deel geweest van de keten. Ze worden geen “hulp” genoemd, want zonder hen werkt niets.

Ze werkt op het land, in de stallen, beheert het huis en de kinderen, vaak zonder onderscheid te maken tussen werk en privéleven.

Opstaan voor zonsopgang, dieren, ijskoud water, schoonmaken, oogsten, maaltijden voor iedereen. Geen vrije dagen. Geen apart loon. Het is allemaal “familie”.

Haar afwezigheid is economisch: ze werkt als een man, maar officieel “werkt ze niet”.

Ze komt niet voor in salarissen, documenten of statistieken. Ze bestaat alleen in de inspanning.

De vrouw van de conservatieve kerken – 42 jaar

oud

Idaho heeft een sterke, vaak conservatieve religieuze aanwezigheid. Hier moeten vrouwen bepaalde modellen belichamen: moeder, echtgenote, toegewijde figuur, stil, respectabel, altijd beschikbaar.

De gemeenschap observeert. Oordeelt. Corrigeert.

Ze kan zich niet veroorloven uit haar rol te stappen: elke afwijking is een smet op de familie. Haar afwezigheid is cultureel: ze verdwijnt niet fysiek; ze verdwijnt in de rol die haar is toegewezen.

Ze is overal aanwezig, maar ze kan zich niet uiten.

De vrouw van de onzichtbare banen – 30 jaar

Buiten de landbouwgronden en de kerken liggen kleine steden: Nampa, Idaho Falls, Pocatello.

Hier werkt de vrouw als: – caissière– schoonmaakster– callcentermedewerkster– winkelbediende– fastfoodmedewerkster– onderwijsassistente.

Banen die hele gemeenschappen dragen, maar geen carrière opbouwen, geen groei mogelijk maken en geen zekerheid bieden.

Haar afwezigheid is sociaal: haar leven wordt door de politiek niet als “belangrijk” beschouwd, het komt niet in ontwikkelingsprogramma’s terecht, het verschijnt niet in het publieke debat.

Zij is de vrouw die het “normale” Idaho drijvende houdt, degene over wie niemand praat.

De vrouw die op afstand leeft – 51 jaar oud

In Idaho liggen huizen en gemeenschappen uren van elkaar. Lange wegen, verre ziekenhuizen, weinig scholen en weinig winkels.

De vrouw die hier woont, krijgt te maken met: – mentaal isolement – strenge winters – verre gezondheidszorg – eindeloze wachttijden voor hulp – een volledig huiselijk leven – wijdverbreide verslavingen – verborgen armoede. Als er een noodgeval is, is ze alleen. Als ze een probleem heeft, wacht ze. Als ze moe is, ziet niemand het.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in de afstand. Ze bestaat, maar buiten de kaart.

Epiloog – Idaho

Idaho is een staat van bossen, bergen en stilte. En in de stilte raken vrouwen gemakkelijker verloren.

Haar afwezigheid is geen schandaal, geen nieuws, geen getal. Het is een dagelijkse leegte, geschapen door: – strakke rollen – een zwaar plattelandsleven – een moeilijke geografie – een zwakke economie – religie die oplegt en niet luistert.

Idaho verwondt niet met lawaai. Het verwondt met onverschilligheid.

Beschouwing – Idaho

Elke staat heeft een vorm van afwezigheid. In Idaho neemt de afwezigheid de vorm aan van afstand.

Hier wordt de vrouw niet uit het systeem geduwd: het systeem ziet haar niet eens.

Ze is onzichtbaar omdat ze leeft waar niets komt: geen informatie, geen gezondheidszorg, geen politiek, geen kansen.

Idaho laat zien dat er geen tragedie nodig is om de aanwezigheid van vrouwen uit te wissen. Een land dat trager beweegt dan het leven is genoeg.

En daarom staat deze staat in dit deel: omdat zijn afwezigheid geen lawaai maakt, maar weegt als een berg.

ILLINOIS

Illinois is een staat van extreme contrasten. Chicago is een uitgestrekte metropool, het industriële en financiële hart van het Middenwesten. Een culturele reus, gewelddadig, creatief en versplinterd. De rest van de staat is een ander verhaal: platteland,

kleine steden, landbouw, verborgen armoede en een conservatieve mentaliteit.

Het is een tweeledig gebied: metropool en platteland, moderniteit en verval, kansen en mislukking, universiteiten en verlaten wijken.

In Illinois verdwijnen vrouwen niet om één enkele reden. Ze verdwijnen omdat ze te veel verschillende werelden moeten combineren, te veel kapotte systemen, te veel dagelijkse eisen die nooit ophouden.

Haar afwezigheid is stedelijk, landelijk, economisch en sociaal. Het hangt af van waar ze woont, maar het effect is hetzelfde: ze draagt een last, geen erkenning.

De vrouw uit de harde wijken van Chicago –

32 jaar oud Chicago is twee steden in één: die uit de films en die waar niemand naar wil kijken.

Zij woont in de tweede. Wijken waar: – geweld normaal is– scholen zwak zijn– winkels sluiten– gezondheidszorg te duur is– de overheid niet komt– de politie te laat komt of slecht optreedt.

Ze werkt waar ze kan: fastfoodrestaurants, supermarkten, schoonmaak, slecht betaalde kinderopvang, minimale hulpverlening. Haar probleem is niet één probleem: het zijn er tien tegelijk. Kinderen om te beschermen, huur om te betalen, traag vervoer, onmogelijke werktijden, een vijandige omgeving.

Haar afwezigheid is stedelijk: ze woont in een wereldberoemde stad die nooit haar kant op kijkt.

De vrouw van de ziekenhuizen en klinieken – 44 jaar oud

Illinois heeft enkele van de belangrijkste medische instellingen van het land. Achter die indrukwekkende namen staan duizenden vrouwen: verpleegkundigen, technici, medewerksters, verzorgsters en ondersteunend personeel.

Zij zijn het die het volgende drijvende houden: – spoedeisende hulp – overvolle afdelingen – kwetsbare patiënten – nachtdiensten – voortdurende noodgevallen.

Het is een baan die je geen pauze gunt, die je lichamelijk en geestelijk uitput.

Haar afwezigheid is operationeel: als zij stopt, stort het hele systeem in, maar haar stem weegt niet zoveel als haar werk.

Zij is de vrouw die iedereen geneest zonder dat iemand haar geneest.

De plattelandsvrouw – 50 jaar oud

Buiten Chicago en ver van de universiteiten ligt een landelijk Illinois dat weinigen kennen: uitgestrekte velden, lege wegen, kleine scholen, verre ziekenhuizen.

Vrouwen leven hier een moeilijke werkelijkheid: – seizoenslandbouw – een volledig huiselijk leven – gesloten gemeenschappen – weinig voorzieningen – wijdverbreide verslavingen onder mannen – mentaal isolement. Ze heeft geen kansen. Ze heeft geen alternatieven. Ze heeft geen steunnetwerk.

Haar afwezigheid is territoriaal: ze verdwijnt in de afstand, niet omdat ze niets waard is, maar omdat ze leeft waar de wereld niet komt.

De latina in de dienstverlening – 29 jaar oud

Illinois heeft een enorme Latijns-Amerikaanse gemeenschap, vooral in Chicago en zijn industriële voorsteden.

Immigrantenvrouwen zijn de onzichtbare pijler van hele sectoren: – horeca – schoonmaak – ouderenzorg – hotels – lichte industrie – oppassen – distributie.

Ze werkt hard. Ze verdient weinig. Ze heeft twee banen. Ze spreekt Engels zo goed als ze kan. Ze voedt haar kinderen alleen op, of bijna alleen.

Zij is de vrouw die anderen comfortabel laat leven, zonder ooit zelf dezelfde ruimte te krijgen.

Haar afwezigheid is economisch en taalkundig: ze heeft geen stem, geen bescherming, geen tijd om te klagen.

Epiloog – Illinois

Illinois is een complexe en zware staat. Er is niet slechts één vrouwelijke afwezigheid. Er zijn er minstens vier, allemaal verschillend, allemaal echt:

– stedelijk – in de zorg – landelijk – migrant

Het decor verandert, maar het resultaat niet: vrouwen doen alles wat de staat niet meer doet.

En terwijl ze standhoudt, verdwijnt ze. Illinois wist vrouwen niet uit omdat het hen negeert. Het wist ze uit omdat het hen als vanzelfsprekend beschouwt.

Beschouwing – Illinois

Elke staat toont de waarheid. Illinois toont dit:

Zelfs wanneer een vrouw overal is, kan ze afwezig zijn in alles wat ertoe doet.

Ze is er in de ziekenhuisdiensten, in de arme wijken, op het geïsoleerde platteland, in de onzichtbare banen van de Latijns-Amerikaanse economie.

Ze is aanwezig in elke essentiële functie, maar uitgesloten van elke tafel waar over de toekomst van de staat wordt beslist.

De afwezigheid van vrouwen in Illinois is evenredig aan hun bijdrage: hoe meer ze volhouden, hoe minder ze gezien worden.

En juist deze scheve vergelijking maakt dit hoofdstuk noodzakelijk.

INDIANA

Indiana is een staat die leeft van gewoonten, niet van verandering. Het is het Amerika van het midden, het soort dat het nieuws niet haalt, dat niets eist, dat zijn dag doorbrengt alsof alles hetzelfde zal blijven.

Het is een land van: – conservatief christendom – landbouw – kleine steden – mechanische industrie – eindeloze snelwegen – een traag tempo dat vermoeidheid niet vergeeft. Het is geen staat die ontploft. Het is een staat die verteert. Dag na dag.

Vrouwen verdwijnen hier niet door zichtbaar trauma. Ze verdwijnen omdat ze moeten omgaan met een structuur die niet voor hen is ontworpen: familie, werk, religie, strakke rollen, kleine gemeenschappen, zware verwachtingen.

Vrouwelijke afwezigheid in Indiana is normaal.

Sociaal aanvaard. Alsof het natuurlijk is dat vrouwen tweederangs zijn.

De fabrieksarbeidster – 33 jaar oud

Indiana zit vol fabrieken: auto's, motoren, onderdelen, machines. Lange, eentonige, lawaaiige productielijnen.

De vrouw werkt hier in: – de montage – inspecties – lopende banden – kwaliteitscontrole – industriële magazijnen.

Een hard tempo, vermoeiende diensten, een lichaam dat slijt.

De lonen zijn voldoende, maar ze bevrijden niet. Het leven blijft hetzelfde: huis → fabriek → huis.

Haar afwezigheid is fysiek: het werk verteert haar voor haar veertigste. Pijn, rug, armen, knieën. Een lichaam dat de handtekening van het productiesysteem draagt.

Zij is de vrouw die de motor van Amerika produceert zonder zich te kunnen veroorloven wat ze bouwt.

De vrouw van de evangelische kerken – 45 jaar

oud

Indiana is een van de meest religieuze staten van het Middenwesten. Evangelische kerken zijn overal, met hechte gemeenschappen en duidelijk afgebakende rollen.

Hier leven vrouwen binnen een precieze omtrek: – echtgenote – moeder – opvoedster – toegewijde aanwezigheid – morele figuur van het gezin.

Het probleem is niet het geloof. Het probleem is de sociale controle eromheen.

Als ze scheidt, wordt ze veroordeeld. Als ze haar leven verandert, wordt ze geïsoleerd. Als ze de regels niet volgt, wordt ze een slecht voorbeeld.

Haar afwezigheid is cultureel: ze kan zich niet tonen zoals ze is, alleen zoals ze zou moeten zijn.

Ze is overal aanwezig, maar altijd als een opgelegde rol.

De plattelandsvrouw – 51 jaar oud

Buiten de kleine steden en de fabrieken ligt het landelijke Indiana: uitgestrekte velden, verspreide huizen, kleine gemeenschappen, lange stiltes.

Vrouwen leven hier zonder steun: – weinig artsen – geen vervoer – verre winkels – scholen met minimale middelen – seizoensgebonden landbouwwerk – volledige huishoudelijke verantwoordelijkheid.

Ze heeft geen marge. Ze heeft geen vangnet. Ze heeft geen alternatieven. Haar afwezigheid is geografisch: ze leeft te ver van alles, en niemand bouwt voorzieningen om haar te bereiken.

Het is een traag, vergeten Amerika, en zij zit er gevangen.

De vrouw van de minimale diensten – 29 jaar oud

In de steden van Indiana – Fort Wayne, Evansville, South Bend – dragen vrouwen het werk dat niemand wil zien:

– onderbetaalde caissière – schoonmaakster – serveerster in fastfoodketens – verzorgster van ouderen – medewerkster van een buurtsuper – informele oppas

Ze werkt veel, verdient weinig en leeft voortdurend in de volgende maand.

Haar probleem is niet alleen financieel. Het is mentaal: ze ziet geen toekomst. Ze ziet geen groei. Ze ziet geen mogelijkheid tot verbetering.

Haar afwezigheid is sociaal: ze is onmisbaar voor ieders dagelijks leven en wordt tegelijk behandeld als in een minuut vervangbaar.

Epiloog – Indiana

Indiana is een statische staat. En in statische tijden raken vrouwen sneller de weg kwijt.

Er zijn hier geen grote revoluties, er zijn geen grote hervormingen, er is geen drang naar verandering.

De vrouw draagt: het gezin, het werk, de gemeenschap, de religie.

En terwijl ze standhoudt, verdwijnt ze. Haar afwezigheid is gemaakt van normaliteit: het is geen nieuws, het is geen schandaal, het is geen noodgeval.

Het is een langzame en voortdurende onttrekking.

Beschouwing – Indiana

Elke staat heeft een vorm van afwezigheid. In Indiana is het de vorm van de routine.

Hier leeft de vrouw met een onzichtbaarheid die van drie krachten komt: – traditie – werk dat niet gezien wordt – gemeenschappen die oordelen in plaats van te luisteren.

Normaliteit wordt een kooi. De rol wordt identiteit. Inspanning wordt plicht.

Indiana leert dat vrouwelijke afwezigheid zonder kwade wil kan worden gebouwd: als niemand ooit vraagt hoe het echt met een vrouw gaat.

En daarom staat deze staat in het boek: omdat er geen tragedie nodig is om een mens uit te wissen. Het dagelijks leven is genoeg.

IOWA

Iowa is het agrarische hart van Amerika. Eindeloze vlakten met maïs, sojabonen, boerderijen, silo's, rechte wegen, verre huizen. Van buitenaf lijkt het een eenvoudige staat: werk, gezin, stilte. Maar wie er woont, weet dat eenvoud een masker is. Daarachter ligt een complexiteit die niemand uitlegt.

Iowa is niet modern en niet achterlijk: het staat stil. Een solide, agrarische, conservatieve, praktische stilstand. Een staat waar de cyclus van de aarde alles bepaalt, en vrouwen zich moeten aanpassen aan een ritme dat geen rekening houdt met hun leven.

Hier verdwijnen vrouwen niet door dramatische gebeurtenissen. Ze verdwijnen door voortdurende vermoeidheid, onveranderde rollen, het gebrek aan alternatieven, een uitgestrekt, leeg land dat hun tijd, energie en identiteit opslokt.

De afwezigheid van vrouwen in Iowa is agrarisch, huiselijk en mentaal. Het is een langzame verdwijning die niemand ziet, omdat ze "normaal" lijkt.

De boerin – 37 jaar oud

Ze "helpt" niet op de boerderij. Ze werkt altijd.

Ze wordt wakker voor zonsopgang, verzorgt de dieren, maakt het gereedschap klaar, zorgt voor de gewassen, maakt schoon, kookt,

organiseert, rijdt, repareert. Het is een cyclus die nooit eindigt: seizoen na seizoen, jaar na jaar.

Ze heeft geen salaris. Ze heeft geen werktijden. Ze heeft geen bescherming.

Het werk wordt als “familie” beschouwd, en verdwijnt daardoor uit de cijfers, de boekhouding en de erkenning.

Haar afwezigheid is economisch: ze doet 50% van het werk, maar is nergens te vinden.

Ze is onmisbaar, maar ze bestaat niet in de documenten.

De vrouw die leeft tussen religie en

gemeenschap – 45 jaar oud De kerken in de kleine steden van Iowa hebben meer invloed dan de overheid. Ze bepalen rollen, gedrag en grenzen. En voor vrouwen is het script altijd hetzelfde:

– moeder – echtgenote – respectabele figuur – betrokken bij de gemeenschap – nooit uit de pas

Ze kan niet scheiden zonder stigma. Ze kan haar leven niet veranderen zonder kritiek. Ze kan zich niet kwetsbaar tonen zonder “ingrijpen” van de gemeenschap.

Haar afwezigheid is cultureel: haar identiteit is niet van haar, ze is van de gemeenschap.

Ze leeft in een rol, niet in zichzelf.

De vrouw van het minimumwerk – 31 jaar oud

In de middelgrote steden – Des Moines, Cedar Rapids, Davenport – houden vrouwen de banen vol die de hele staat dragen:

– caissière – schoonmaakster – serveerster – fastfoodmedewerksters – personeel van verpleeghuizen – oppassen – laagbetaalde ouderenverzorgsters

Lange diensten, lage lonen, nul mobiliteit.

Haar leven is een optelsom van kleine inspanningen: volgepropte agenda's, kinderen, uitgaven, benzine, stijgende huren, salarissen die nooit veranderen. Haar afwezigheid is sociaal: zonder haar staat alles stil, maar niemand beschouwt haar als een sleutelfiguur in de economie.

Ze is vervangbaar, ook al is ze in werkelijkheid niet vervangbaar.

De vrouw die op afstand leeft – 52 jaar oud

Iowa is enorm. Er zijn huizen op 30, 40 of 50 minuten van een supermarkt. Een kliniek kan een uur rijden zijn. Scholen zijn schaars. Openbaar vervoer bestaat bijna niet.

De vrouw die hier woont, krijgt te maken met: – strenge winters – noodgevallen zonder hulp – ziektes die ze zelf moet opvangen – mentaal isolement – volledige verantwoordelijkheid voor huis en kinderen – gebrek aan prikkels, netwerken, gemeenschappen in de buurt.

Als er iets gebeurt, is er urenlang niemand. Als ze emotioneel instort, heeft ze niemand om het aan te vertellen. Als ze een probleem heeft, lost ze het op zo goed als ze kan.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in de afstand. Een afstand die de wereld niet ziet, omdat ze die niet meemaakt.

Epiloog – Iowa

Iowa is een staat die leeft van stille arbeid. Het land maakt geen geluid. En de vrouwen die het overeind houden evenmin.

Hun afwezigheid is dagelijks: niet opvallend, niet zichtbaar, niet gemeld. Ze dragen het gezin, de boerderij, het werk en de gemeenschap. En terwijl ze zichzelf staande houden, verdwijnen ze in hun plichten.

Iowa wist vrouwen niet uit. Het kijkt alleen niet naar hen.

Beschouwing – Iowa

Elke staat onthult een kant van de afwezigheid. In Iowa neemt de afwezigheid de vorm aan van een zware normaliteit.

Het is het idee dat “het altijd zo gedaan is”, dat vrouwen moeten dragen, niet eisen, dat hun zwoegen natuurlijk is, dat hun stem minder belangrijk is dan het land, het gezin, het agrarische ritme.

Iowa leert dat vrouwelijke afwezigheid geen geweld vereist. Een onbetwiste traditie is genoeg.

En daarom maakt het deel uit van het boek: om het Amerika te laten zien dat niet verandert, en de vrouwen die de prijs van zijn onbeweeglijkheid betalen.

KANSAS

Kansas is een uitgestrekte, lege ruimte. Velden, wind, rechte wegen, eeuwige horizonnen. Voor velen is het slechts een doorgang tussen belangrijkere staten. Voor wie er woont, is het een geografie die hun leven vormt: isolement, traditie, landbouwarbeid, kleine gemeenschappen die langzaam veranderen, als ze al veranderen.

Kansas doodt vrouwen niet met zichtbaar geweld. Het doodt ze met herhaling, eenzaamheid, gebrek aan alternatieven, een cultuur die geen centimeter wijkt.

Het is een staat waar alles weegt: de weg, de afstand, de religie, het landbouwwerk, het oordeel van de gemeenschap.

De vrouw verdwijnt hier niet door een gebeurtenis. Ze verdwijnt door een ritme. Een ritme dat haar nooit in het centrum plaatst.

De vrouw van de grote boerderijen – 38 jaar oud

Kansas leeft van industriële landbouw. Enorme machines, intensieve oogsten en werk dat nooit ophoudt.

Hier zijn vrouwen een wezenlijk deel van de keten: – ze besturen voertuigen – ze verzorgen de dieren – ze beheren de rekeningen van het gezin – ze regelen de maaltijden voor iedereen – ze bewaken tijden, zaad, oogsten – ze doen onderhoud – ze zorgen voor het huis en de kinderen.

Ze werkt evenveel als een man, vaak meer. Maar officieel is ze “huisvrouw”.

Haar afwezigheid is economisch: ze produceert waarde, maar komt niet voor in inkomens, documenten of statistieken.

Ze is een pijler zonder erkenning.

De vrouw van de kleine gemeenschappen – 47 jaar oud

De kleine steden van Kansas werken als gesloten organismen. Iedereen kent elkaar. Iedereen heeft commentaar op elkaar. Iedereen oordeelt over elkaar. Vrouwen leven in strakke rollen: – moeder – echtgenote – toegewijde figuur – vaste aanwezigheid in

de kerk – steun van de gemeenschap – betrokkenheid bij de plaatselijke scholen.

Ze kan haar leven niet veranderen zonder bekeken te worden. Ze kan niet instorten zonder een etiket te krijgen. Ze kan zichzelf niet opnieuw uitvinden zonder veroordeeld te worden.

Haar afwezigheid is cultureel: ze behoort niet toe aan zichzelf; ze behoort toe aan de gemeenschap.

Ze is niet vrij: ze is functioneel.

De vrouw die in minimale diensten werkt – 33

jaar

In de middelgrote steden – Wichita, Topeka, Overland Park – doen vrouwen het basiswerk van de samenleving:

– caissière – schoonmaakster – medewerkster van een supermarkt – serveerster – medewerkster in een verpleeghuis – onderwijsassistente

Ze werkt hard, verdient weinig. Ze heeft geen groei, geen carrière, geen middelen.

Haar leven bestaat uit: onzekere diensten, kinderen om voor te zorgen, slechte openbare voorzieningen en een huur die de helft van haar salaris opslokt.

Haar afwezigheid is sociaal: ze doet alles, maar voor de staat is ze geen prioriteit.

Ze is vervangbaar. En dat wist haar uit.

De vrouw die op afstand leeft – 53 jaar oud

Kansas is uitgestrekt. Verspreide huizen, eindeloze wegen, dorpen die tientallen kilometers uit elkaar liggen.

De vrouw die hier woont, krijgt te maken met totale eenzaamheid: – verre ziekenhuizen – zeldzame scholen – slecht vervoer – weinig buren – bijna geen sociale steun.

De winter is lang. De zomer is hard. En alles — elk probleem — komt op haar neer.

Als de auto kapotgaat, wacht ze. Als ze een dokter nodig heeft, rijdt ze uren. Als ze emotioneel instort, heeft ze geen netwerk.

Haar afwezigheid is geografisch: ze verdwijnt in een gebied dat niet gebouwd is om haar te beschermen, maar alleen om doorkruist te worden.

Epiloog – Kansas

Kansas is een eenvoudige staat. Maar die eenvoud is bedrieglijk. Achter de stilte, de velden, de wind en de lege straten gaat een voortdurende strijd schuil die niemand ziet.

Hier dragen vrouwen alles wat de staat drijvende houdt: land, huis, gezin, gemeenschap, werk.

En terwijl ze standhoudt, verdwijnt ze.

Haar afwezigheid bestaat uit: – strakke rollen – isolement – naamloos landbouwwerk – minimale voorzieningen – mentale en fysieke afstand. Kansas wist vrouwen niet uit met trauma. Het wist ze uit met gewoonte.

Beschouwing – Kansas

Elke staat onthult een vorm van afwezigheid. Kansas onthult de stilste van allemaal: die welke door geografie en traditie is gebouwd.

Hier kan een vrouw haar hele leven leven binnen een rol, binnen een afstand, binnen een niet-erkende baan, zonder ooit de tijd of de ruimte te hebben om na te denken over wie ze echt is.

Kansas leert dat de afwezigheid van vrouwen geen extreem geweld of extreme armoede vereist. Een land dat niet verandert en een cultuur die niet luistert, zijn genoeg.

En daarom staat deze staat hier: om te laten zien hoe het landelijke Amerika vrouwen belast zonder het ooit toe te geven.

Ferdinando Frega